

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI MIEJSKIEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY I ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W MIEŚCIE SUWAŁKI NA LATA 2019-2021

Uchwałą nr VI/64/2019 z dnia 27 marca 2019 r. Rady Miejskiej w Suwałkach został przyjęty Miejski Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Suwałki na lata 2019 - 2021.

Sprawozdanie sporządzone zostało na podstawie danych przekazanych przez podmioty zaangażowane w realizację zadań na rzecz dziecka i rodziny.

Przyjęty przez Radę Miejską w Suwałkach trzyletni program rekomendował rozwój działań profilaktycznych, wspomaganie rodziny naturalnej w realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych, tworzenie stabilnego i trwałego środowiska wychowawczego, wzmacnianie rodzin z grup ryzyka w celu zapobiegania narastającym kryzysom, rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, zabezpieczenie usług świadczonych przez instytucjonalną pieczę zastępczą oraz podejmowanie działań na rzecz usamodzielnianych wychowanków opuszczających pieczę zastępczą, a także określenie corocznego limitu zawodowych rodzin zastępczych.

Adresatami programu byli:

- rodziny bezradne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- rodziny, w których występują problemy przemocy,
- rodziny ubogie i zagrożone ubóstwem,
- rodziny zastępcze i osoby prowadzące rodzinny dom dziecka,
- dzieci przebywające w pieczy zastępczej,
- kandydaci do pełnienia funkcji rodzin zastępczych,
- usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej,
- dzieci i młodzież z grup ryzyka,
- pracownicy jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Podejmowane i kontynuowane działania polegały na:

- zapewnianiu rodzinom przeżywającym trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny,
- prowadzeniu placówek wsparcia dziennego,
- zapewnianiu dostępu do poradnictwa specjalistycznego,
- umożliwianiu udziału w szkoleniach wzmacniających kompetencje i umiejętności wychowawcze,
- realizacji programów profilaktycznych,
- utrzymywaniu stałego kontaktu z rodzinami zastępczymi pozwalające na systematyczną diagnozę ich potrzeb,
- rozwoju zawodowych rodzin zastępczych,
- integracji ze środowiskiem oraz wsparciu finansowym i rzeczowym pełnoletnich wychowanków opuszczających pieczę zastępczą,
- zapewnianiu adekwatnej do potrzeb liczby miejsc w mieszkaniach chronionych,

- szkolenia wzmacniające kompetencje osób sprawujących pieczę oraz umożliwiające nabycie wiedzy i umiejętności rozwiązywania występujących trudności,

- współpracy lokalnych instytucji i organizacji realizujących zadania na rzecz rodzin z dziećmi.

Program realizowano głównie w oparciu o środki samorządowe, z budżetu państwa, EFS i wydatki bieżące zaangażowanych podmiotów.

Szczegółowy zakres realizacji osiągnięcia założonego celu wraz z poszczególnymi kierunkami podjętych działań oraz wskaźnikami ich realizacji zestawiono w poniższej tabeli.

L.p.	Kierunek/zadania realizacyjne	Wskaźniki	Liczbowe określenie wskaźników (dane przedstawione przez podmioty realizujące) w latach			Podmiot realizujący	Źródła finansowania/w przypadku możliwości określenia - koszt zadania
			2019	2020	2021		
Kierunek 1. Pomoc i wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych							
1.1. Poradnictwo specjalistyczne							
1.1.1.	Poradnictwo prawne i procedur prawnych , które dotyczyło pomocy z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, cywilnego, postępowania w sprawach cywilnych, prawa karnego oraz osób znajdujących się w trudnych sytuacjach kryzysowych oraz poradnictwo w ramach bezpłatnych porad prawnych	liczba podmiotów świadczących poradnictwo/liczba udzielonych porad	8/1476	8/1725	11/2006	MOPR, CAS Pryzmat; POW; ZS nr 2, nr 6, nr 9; SP nr 4, 5 i 9; II LO, Przedszkole nr 8, nr 9, 10; ZST; Miasto Suwałki w oparciu o umowy cywilno-prawne zawarte z radcami prawnymi	2019 r. - 179.319,11 zł – Ministerstwo Sprawiedliwości - 10.000 zł – budżet samorządowy - 197.848,46 zł – budżet centralny - wydatki bieżące jednostek 2020 r. - 193.383,57 zł – budżet centralny - wydatki bieżące jednostek - 7.500 zł środki unijne 2021 r. - 196.758,96 zł – budżet centralny - 8.120 zł – MRiPS
1.1.2.	Poradnictwo psychologiczne indywidualne porady i konsultacje psychologiczne ukierunkowane na analizę i rozwiązania zgłoszonych problemów.	liczba podmiotów świadczących poradnictwo/liczba udzielonych porad/konsultacji	16/1923	31/2930	21/3506	MOPR, CAS Pryzmat , SOSW, Przedszkole nr 1, nr 2, nr 3, nr 4, nr 6, nr 7, nr 8, nr 10 ZS nr 1, nr 2, nr 6, nr 9, I LO, SP nr 2, nr 4, nr 5, nr 6, nr 9, nr 10, nr 11, PP-P, ZSTKR, ZST,	2019 r. - środki MS jw. - budżet samorządowy jw. - wydatki bieżące jednostek 2020 r. - wydatki bieżące jednostek - 4.200 zł środki EFS 2021 r. - 23.625 zł – ROPS Białystok - 16.875 zł – budżet samorządowy

						Fundacja EGO, Żłobek Miejski; II LO,	- wydatki bieżące jednostek
1.1.3.	Poradnictwo pedagogiczne i rodzinne – wspomaganie wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży, efektywności uczenia się, nabywania i rozwijania umiejętności negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów oraz innych umiejętności z zakresu umiejętności społecznych.	liczba podmiotów świadczących poradnictwo/liczba udzielonych porad/konsultacji	21/2944	30/3418	15/3784	POW, Przedszkole nr 1, nr 2, nr 3, nr 4, nr 6, nr 7, nr 8, nr 9, nr 10, nr 11, ZS nr 1, nr 2, nr 4, nr 6, nr 9, ZSCKU, ZST, I LO, II LO, SP nr 2, nr 4, nr 5, nr 6, nr 7, nr 9, nr 10, nr 11, MOPR, PP-P, ZSCKR, SOSW	2019 r. – 2021 r. wydatki bieżące jednostek - budżet samorządowy - 3. 960 zł środki EFS
1.1.4.	Poradnictwo socjalne dostosowane do istoty problemu i jego nasilenia. Często jest to pierwszy kontakt rodzin znajdujących się w różnych sytuacjach kryzysowych.	liczba udzielonych porad/ liczba podmiotów świadczących poradnictwo	2/649	1/300	3/210	MOPR, POW	2019 r. - 2021 r. - wydatki bieżące jednostki
1.2. Organizowanie szkoleń zgodnie z potrzebami rodzin, grup wsparcia, umożliwianie udziału w terapii, itp.							
1.2.1.	Terapia interwencyjna , której celem było osiągnięcie optymalnego poziomu funkcjonowania. Poprzedzona diagnozą w ramach poradnictwa.	Liczba spotkań/ liczba uczestników	21/4	24/4	43/4	MOPR, PP-P	2019 r. - 2021 r. - wydatki bieżące jednostek
1.2.2.	Trening umiejętności „Szkoła dla rodziców” – zajęcia skierowane do rodziców z problemami opiekuńczo – wychowawczymi. Cel korygowanie postaw i oddziaływań wychowawczych w stosunku do dzieci. Realizacja w ramach projektów „Nowe życie bez przemocy”, „Nowe życie bez przemocy – II edycja”; „Bądź silny bez przemocy”.	liczba spotkań/ szkoleń/ liczba uczestników	20/1/12	37/3/34	20/1/12	MOPR, PP-P, SP nr 6	2019 r. - 6.380 zł – środki MRiPS - 15.885 zł środki EFS 2020 r. - 7.100 zł – środki MRiPS - środki własne PP-P i SP6 2021 r. - 7.460 zł – środki MRiPS
1.2.3.	Prowadzenie grupy wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc mające na celu edukację w zakresie nabywania umiejętności przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	liczba grup/ spotkań/ liczba uczestników	2/43/29	2/33/18	1/22/12	MOPR	2019 r. - 2021 r. - wydatki bieżące jednostki

1.2.4.	Zabawy i ćwiczenia metodą Ruchu Rozwijającego W. Sherborne.	liczba spotkań/ szkoleń/liczba uczestników	-	7/4	-	PP-P	2020 r. wydatki bieżące jednostki- budżet samorządowy
1.2.5.	Grupowy Coaching rodzicielski.	liczba spotkań/szkoleń /liczba uczestników	-	11/2	21/5	PO-W	2020 r. – 2021 r. - wydatki bieżące jednostki
	Grupowy Coaching dla nastolatków.		-	7/3	48/8		
	Czy moje dziecko jest nadpobudliwe?		-	1/16	-		
	Mam wybór- wychowanie bez klapsa.		-	1/8	1/8		
	„Słowa, Gesty magiczne Dźwięki” - warsztaty opowiadania to drugi etap projektu “Kuglarze marzeń, czyli sztuki i sztuczki”. W trakcie warsztatów uczestnicy nauczą się umiejętności takich jak akrobatyka naziemna, żonglerka, akrobatyka partnerska i ekwilibristyka, klaunada, nauka jazdy na monocyklu, chodzenie na slackline. W czasie warsztatów teatralnych poznają tajniki różnych technik improwizacyjnych: od klasycznego impro do improwizacji dramatycznej, emocjonalno-ruchowej, zabaw i gier teatralnych oraz budowania postaci scenicznych.			3/3			
1.2.6.	Terapia rodzinna zorganizowana w ramach projektu „Nowe życie bez przemocy” i „Nowe życie bez przemocy – II edycja” i Edycja 2021-terapia par pozwalająca na rozwiązanie konfliktów w rodzinie i pokonanie źródeł kryzysu	liczba spotkań/szkoleń /liczba uczestników	60/6/25	60/6/19	60/6/12	MOPR	2019 r. - 7.400 zł – MRiPS 2020 r. - 7.000 zł – MRiPS 2021 - 7.280 zł – MRiPS
1.2.7.	„Szkółka po szkole” – korepetycji z języka polskiego, niemieckiego i angielskiego, matematyki, chemii, biologii, fizyki i przyrody skierowane do dzieci z pieczy zastępczej	liczba dzieci/liczba godzin	30/499	30/886	-	MOPR	2019 - 2020 r. - 82.200 zł środki EFS
1.3. Wsparcie rodzin żyjących w niedostatku							
1.3.1.	Pomoc pieniężna i w naturze rodzinom i osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym i marginalizacją.	liczba rodzin objętych pomocą	1803	1843	1754	MOPR	2019 r. - 306.282 zł – budżet centralny - 36.601 zł – budżet samorządowy
		liczba rodzin z	296	497	430	MOPR	

		dziećmi objętych pomocą					2020 r. - 383.237 zł - budżet centralny - 40.271 zł - budżet samorządowy 2021 r. - 340.908,62 zł - budżet centralny - 18.990,98 zł - budżet samorządowy
1.3.2.	Wypłata zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami.	liczba dzieci	5.123	4373	3844	MOPR	2019 r. -7.685.382,46 zł - budżet centralny 2020 r. -6.614.189,56 zł - budżet centralny 2021 r. -5.922.815,11 zł - budżet centralny
1.3.3.	Pomoc osobom uprawnionym do alimentów.	liczba uprawnionych	800	769	773	MOPR	2019 r. -3.283.886,65 zł - budżet centralny 2020 r. -3.141.160,78 zł - budżet centralny 2021 r. -3.194.695,10 zł - budżet centralny
1.3.4.	Stypendia lub nagrody przyznawane uczniom zdolnym za szczególne osiągnięcia w nauce lub sporcie.	liczba dzieci objętych wsparciem	255	132	62	ZSCKR, ZS nr 1, nr 2, nr 4, nr 6, nr 9, ZST, I i II LO, SP nr 2, nr 4, nr 5, nr 6, nr 9, nr 10, nr 11, ZSCKR, SOSW	2019 r. -2.123,30 zł - ZSCKR -500 zł - budżet samorządowy, środki z projektu SCKZ, SSSE, Forte, Kuratorium Oświaty w Białymstoku, środki unijne w ramach projektu Suwalskie Centra Kompetencji Zawodowych 2020 r. -74.000 zł (w tym 36.000 zł - projekt unijny SCZK, 38.000 zł - projekt unijny „Zawodowcy przyszłości”) -25.000 zł - budżet samorządowy -3.256 zł - ZSCKR -6.000 zł - Prezes Rady Ministrów 2021 r. 4.170 zł - ZSCKR -69.000 zł - budżet samorządowy
1.3.5.	Stypendia szkolne udzielane uczniom szkół podstawowych i ponadpodstawowych znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, których	liczba dzieci objętych wsparciem	683	403	643	SOSW, ZS nr 2, nr 1, nr 4, nr 6, nr 9, ZSCKR, I i II LO, SP nr 2, nr 4, nr 5, nr	2019 r. -75.324 zł - budżet samorządowy 2020 r. -29.638 zł - budżet samorządowy

	dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 528 zł.					9, nr 10, ZST	2021 r. -606.553 zł – budżet samorządowy
1.3.6.	Zasiłki szkolne udzielane uczniom szkół podstawowych i ponadpodstawowych w wyniku zdarzenia losowego.	liczba dzieci objętych wsparciem	8	57	24	I i II LO, ZSCKR, ZS nr 1, nr 2, nr 4, nr 6, nr 9, SOSW, ZST, SP nr 2, nr 10, nr 6, nr 11, ZSCKR	2019 r. -1.816 zł – budżet samorządowy 2020 r. -25.150 zł – budżet samorządowy 2021 r. -14.880 zł – budżet samorządowy
1.3.7.	Realizacja Programu „Posiłek w szkole i domu”. Realizacja Programu miała na celu ograniczenie zjawiska niedożywienia między innymi dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach, poprawę stanu zdrowia dzieci i młodzieży, a także kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych.	liczba dzieci objętych dożywianiem	1462	634	897	MOPR	2019 r. -651.551 zł – budżet centralny -162.888 zł – budżet samorządowy 2020 r. -599.102 zł - budżet centralny -149.776 zł – budżet samorządowy 2021 r. -533.629,20 zł – budżet centralny -133.406,80 zł – budżet samorządowy
1.3.8.	Realizacja Miejskiego Programu Osłonowego w zakresie ograniczania skutków niedożywienia w Mieście Suwałki na lata 2014-2020. Adresatami działań są rodziny, których dochód przekracza 150% kryterium dochodowego, w szczególności: dzieci, uczniowie i rodziny dysfunkcyjne. Przewiduje możliwość udzielenia pomocy w formie gorącego posiłku na zasadach częściowej odpłatności.	liczba osób ogółem/ liczba dzieci	357/176	327/176	282/100	MOPR	2019 r. -75.470 zł - budżet samorządowy 2020 r. -33.455 zł – budżet samorządowy 2021 r. -38.379 zł – budżet samorządowy
1.3.9.	„Rządowy Program Pomocy Uczniom Niepełnosprawnym” w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2020-2022”.	liczba osób objętych wsparciem	-	3	-	ZS nr 1	2020 r. -1.335 zł – budżet centralny
1.4. Wsparcie rodzin Ogólnopolska Kartą Dużej Rodziny i Suwalską Kartą Mieszkańca							
1.4.1.	Suwalska Karta Mieszkańca.	liczba osób objętych pomocą	26107	30142	34148	WSSiZ UM	2019 r. – szacunkowy koszt funkcjonowania SKM - 2.372.899,73 zł – budżet samorządowy w tym:

							2.354.381,79 zł – szacunkowa kwota udzielonych ulg 18.517,94 zł – obsługa zadania 2020 r. szacunkowy koszt funkcjonowania SKM 1.348.031,35 – w tym: -1.339.121,48 szacunkowa kwota udzielonych ulg 8.909,87 zł – obsługa programu 2021 r. - szacunkowy koszt funkcjonowania SKM - 2.721.486,58 zł – budżet samorządowy w tym: 2.627.627,25 zł – szacunkowa kwota udzielonych ulg 93.859,33 zł – obsługa zadania
1.4.2.	Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny.	liczba osób objętych pomocą	5374	5618	6613	WSSiZ UM	2019 r -4.127,59 zł - budżet centralny 2020 r -2.307,87 zł - budżet centralny 2021 r. -3.848,82 zł – budżet centralny
1.5. Organizowanie akcji pomocowych mających na celu wsparcie rodzin							
1.5.1.	Mikołajkowa zbiórka słodkości.	liczba akcji/ liczba dzieci	1/40	-	-	Przedszkole nr 2	2019 r. darczyńcy
1.5.2.	XX Charytatywny Kiermasz Bożonarodzeniowy zorganizowany przez SP2 w budynku Szkoły Muzycznej na rzecz wsparcia rehabilitacji 16-letniego ucznia (podopiecznego Fundacji Serce Dziecka).	liczba akcji/ liczba dzieci objętych pomocą	1/1	-	-	SP nr 2	2019 r. darczyńcy
1.5.3.	Przygotowanie wyprawki szkolnej w 2019 r.	liczba akcji/liczba dzieci objętych pomocą	1/10	-	-	ZS nr 2	2019 r. darczyńcy
1.5.4.	Koło 8 uczniów działających przy PCK przygotowało paczki dla potrzebujących uczniów.	liczba akcji/ liczba dzieci objętych pomocą	1/35	-	-	ZS nr 6	2019 r. darczyńcy

	Zorganizowanie „Mikołajkowego Mecz” ze zbiórką i przygotowanie paczek dla potrzebujących w szkole i poza szkołą.		1/17	-	-		
1.5.5.	MOPR we współpracy z Centrum Organizacji Pozarządowych w ramach akcji „Szlachetna Paczka” rekrutował rodziny wymagające pomocy i wsparcia.	liczba akcji/ liczba rodzin objętych pomocą	1/9	2/13	1/16	ZS nr 1, MOPR	2020 r. darczyńcy
1.5.6.	Akcja pomocowa w związku ze zdarzeniem losowym ucznia.	liczba akcji/ liczba dzieci objętych pomocą	-	1/1	-	ZS nr 1	2020 r. darczyńcy
1.5.9.	„Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii „COVID-19” w ramach POWER współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej i budżetu państwa. Celem projektu było zapobieganie i ograniczenie negatywnych skutków wystąpienia COVID-19 w obszarze pieczy zastępczej. W ramach projektu: - zakupiono 169 laptopów z oprogramowaniem, z tego 162 przekazano na podstawie umowy użyczenia 100 rodzinom zastępczym i 7 placówce opiekuńczo-wychowawczej, - 16 programów rozwijających i edukujących dla dzieci z niepełnosprawnością, - 100 szt. urządzeń wielofunkcyjnych (kopiowanie, drukowanie, skanowanie) - zakupiono i przekazano do pieczy zastępczej maseczki - 3.890 szt, rękawiczki - 19.450 szt, płyny do dezynfekcji - 234 l, - wyposażono w placówce opiekuńczo - wychowawczej miejsce do kwarantanny lub izolacji dla dzieci z rodzin zastępczych i placówek.	Liczba rodzin osób objętych wsparciem/ liczba placówek	-	100/1	-	MOPR	2020 r. 614.640 zł – środki EFS
1.6. Motywowanie do podejmowania leczenia osób uzależnionych i terapii osób współuzależnionych							

1.6.1.	Udzielanie informacji osobom z problemem alkoholowym o możliwości podejmowania profesjonalnej terapii odwykowej oraz wsparcia i pomocy członkom rodzin osób uzależnionych.	liczba wszczętych postępowań	125	160	119	MKRPA	2019 r. 26.272 zł – budżet samorządowy
		liczba wniosków skierowanych do sądu	98	64	74		2020 r. 19.066 zł - budżet samorządowy 2021 r. 18.506 zł – budżet samorządowy
1.6.2.	Motywowanie sprawców przemocy w rodzinie w ramach procedury NK i prowadzonej pracy socjalnej. Kierowanie stosownych wniosków do MKRPA.	liczba wniosków	45	29	17	MOPR, ZI	2019 r. -2021 r. - wydatki bieżące jednostki - budżet samorządowy
1.7. Opieka i wsparcie asystenta rodziny							
1.7.1.	Wsparcie rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi pomocą asystenta rodziny w celu poprawy funkcjonowania społecznego, a także aktywizacji zawodowej rodziców w oparciu o plany pracy z rodziną.	liczba rodzin /liczba dzieci w rodzinach/liczba dzieci w pieczy zastępczej/liczba dzieci powracających do rodziny biologicznej	45/91/17 /2	42/89/11 /2	53/102/ 50/0	MOPR	2019 r. -108.631 zł - budżet samorządowy -45.875 zł – budżet centralny 2020 r. -163.343 zł - budżet samorządowy - 5.100 zł -budżet centralny 2021 r. - 180.237 zł – budżet samorządowy - 4.000 zł – budżet centralny
1.7.2.	Koordinacja przez asystenta rodziny wsparcia udzielanego w ramach realizacji ustawy „Za życiem” polegającego na opracowaniu katalogu wsparcia możliwego do uzyskania, występowanie do odpowiednich podmiotów w celu umożliwienia skorzystania ze wsparcia.	liczba rodzin objętych pomocą asystenta/liczba opracowanych katalogów wsparcia	5/5	0	0	MOPR	
1.8. Praca socjalna z rodziną naturalną w celu wzmocnienia jej funkcji opiekuńczo – wychowawczej lub na rzecz powrotu dziecka z pieczy zastępczej							
1.8.1.	Prowadzenie pracy socjalnej w oparciu o dostępne instrumenty aktywizacji zawodowej i społecznej oraz asystenta rodziny.	liczba kontraktów socjalnych/liczb a planów pracy z rodziną	66/38	65/40	72/51	MOPR	2019 r. -2021 r. wydatki bieżące jednostek – budżet samorządowy
1.9. Monitorowanie funkcjonowania rodzin dysfunkcyjnych							
1.9.1.	Monitorowanie sytuacji rodzin w celu zapobiegania pogłębianiu się dysfunkcji. Kontrolowanie sytuacji szkolnej,	liczba rodzin objętych opieką kuratora	34	51	54	kuratorzy	2019 r. – 2021 r. wydatki bieżące jednostek

	zdrowotnej, opiekuńczej małoletnich poprzez współpracę z różnymi podmiotami.	liczba wniosków o skonstr. władzy rodzicielskiej	163	151	133	Sąd Rejonowy MOPR, placówki oświatowe, służba zdrowia,	
1.10. Inicjowanie interdyscyplinarnych działań na rzecz rozwiązywania problemów rodzinnych							
1.10.1.	Inicjowanie grup roboczych, opracowywanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie.	liczba grup roboczych/liczba rodzin objętych pomocą/liczba posiedzeń	307/282/845	306/306/977	258/237/808	MOPR, ZI	2019 r. – 2021 r. – wydatki bieżące podmiotów tworzących ZI
1.11. Włączanie do programów dydaktycznych zajęć profilaktyczno – edukacyjnych z zakresu dewiacji i patologii społecznej ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki uzależnień oraz wspierających wychowanie dzieci i młodzieży							
1.11.1.	„Smaki życia „ – program profilaktyki o dopalaczach.	liczba programów/liczba uczestników	1/7	-	-	PO-W	2019 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.11.2.	„Wybieram życie bez nałogów” – innowacja pedagogiczna adresowana do uczniów SOSW nr 1 w Suwałkach. Wspomaganie procesu nabywania wiedzy o zagrożeniach związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i środków zastępczych.	liczba programów/liczba uczestników	1/34	1/19	1/31	SOSW	2019 r. – 2021 r. - wydatki bieżące jednostki - budżet samorządowy, - EFS
	„Moje życie, mój wybór” – program profilaktyczny, dotyczący tematyki środków odurzających, nowych substancji psychoaktywnych i środków zastępczych.	liczba programów/liczba uczestników	1/10	1/11	1/9		
	„Zajęcia terapeutyczne z elementami Treningu Umiejętności Społecznych i Komunikacyjnych” w celu ukierunkowywania dzieci na bezpieczną zabawę i ograniczanie zachowań ryzykownych oraz aktywne uczenie umiejętności panowania nad impulsywnymi zachowaniami, rozpoznawania złości i sposobów odreagowywania złości.	liczba programów/liczba uczestników	1/29	-	-		
	„Jestem bezpieczna/jestem bezpieczny w sieci” – innowacja pedagogiczna.	liczba programów/licz	1/29	1/25	1/31		

	Uświadomienie uczniom SOSW zagrożenia z zachowań ryzykownych podczas korzystania z technologii informatycznych. Zajęcia adresowane do uczniów szkoły podstawowej.	ba uczestników				SOSW	2019 r. – 2021 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy, EFS
	„A ja rosnę i będę dorosłym” – innowacja pedagogiczna adresowana do uczniów z autyzmem, niepełnosprawnością intelektualną, ze sprzężonymi niepełnosprawnościami oraz z różnymi zaburzeniami zachowania i emocji. Wspomaganie procesu nabywania wiedzy o samym sobie i o innych ludziach celem sprawniejszego funkcjonowania społecznego w zakresie własnej seksualności oraz aktywne uczenie nowych umiejętności zdrowotnych, kontrolowania uśmiechu i sposobów zachowania się.	liczba programów/liczba uczestników	1/54	1/25	1/24		
	„Dzisiaj Mali, jutru Duży” – projekt w ramach RPOWP- wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej w zakresie kształcenia ogólnego ukierunkowanej na rozwój kompetencji kluczowych dla uczniów szkoły podstawowej.	liczba programów/liczba uczestników	1/56	1/56	-		
	„Hotelarz – zawód przyszłości” – innowacja pedagogiczna adresowana do uczniów branżowej szkoły I stopnia realizowana we współpracy z Zespołem Szkół nr 16 w Białymstoku.	liczba programów/liczba uczestników	1/18	-	-		
	„Ośrodek – Hotel – Ośrodek” – innowacja pedagogiczna skierowana do grupy uczniów Branżowej Szkoły I stopnia SOSW we współpracy z hotelem/gospodarstwem agroturystycznym. Cele: rozwijanie umiejętności zawodowych, wdrażanie dobrych praktyk GHP, GMP, HACCP.	liczba programów/liczba uczestników	1/4	-	-		
	„Mogę być pracownikiem” – innowacja	liczba	1/4	-	-		

	pedagogiczna adresowana do grupy uczniów szkoły przysposabiającej do pracy SOSW poprzez praktyki wspomagane w suwalskich zakładach pracy. Cele: doskonalenie umiejętności społecznych i pracowniczych, rozwijanie praktycznych umiejętności zawod.	programów/liczba uczestników				SOSW	
	„Jestem częścią przyrody” – innowacja pedagogiczna dla uczniów 1-3 SOSW we współpracy z WPN mająca na celu popularyzację wiedzy ekologiczno – przyrodniczej, rozbudzanie wrażliwości, potrzeby kontaktu z przyrodą oraz wyrabianie szacunku dla przyrody.	liczba programów/liczba uczestników	1/6	-	-		
	„Sensory czyli układy i zmysły” – skierowany do dzieci z grup przedszkolnych w SOSW. Cel: zmniejszenie trudności wynikających z zaburzeń układu przedsionkowego i proprioceptywnego, dotykowego oraz rozwój koordynacji wzrokowo-ruchowej.	liczba programów/liczba uczestników	-	1/12	-		
	„Jestem dorosły chcę pracować” – program realizowany w Szkole Przysposabiającej do Pracy. Opracowany przez firmę Europerspektywa w ramach projektu „Innowacyjny program przygotowania do wykonywania pracy zawodowej dla młodzieży z niepełnosprawnością”	liczba programów/liczba uczestników	-	1/28	1/28		
	„Smykomultisensoryka” – wprowadzenie do zajęć edukacyjnych uczniów klas pierwszej szkoły podstawowej działań polegających na poznawaniu świata wszystkimi zmysłami.	liczba programów/liczba uczestników	-	1/3	-		
1.11.3.	„Mam wybór ... wybieram rozsądek” – program profilaktyczny, którego celem jest wzrost wiedzy w zakresie zagrożeń związanych z używaniem środków	liczba programów/liczba uczestników	1/2250	1/1533	1/1611	KMP	2019 r. – 2021 r. wydatki bieżące jednostki

	psychoaktywnych oraz zapobieganie i zwalczanie zjawiska demoralizacji w środowisku dzieci i młodzieży.						
1.11.4.	„Czyste powietrze wokół nas” – program realizowany w ramach projektu „Można inaczej”. Projekt edukacyjny. Cel: uświadomienie dzieciom złego wpływu dymu papierosowego na ich zdrowie.	liczba programów/liczba uczestników	2/225	3/612	1/50	Przedszkole nr 1, nr 8, nr 10, ZS nr 9, SP nr 2, nr 5	2019 r. – 2021 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.11.5.	„Rodzinna zabawa to fajna sprawa”.	liczba programów/liczba uczestników	1/300	-	-	Przedszkole nr 2	2019 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
	Program edukacji zdrowotnej.		1/150	-	-		
	Program profilaktyczny.		1/150	-	-		
	Program terapeutyczno-teatralny.		1/150	-	-		
1.11.6.	„Cukierki, dziękuję od obcych nie biorę” – przybliżenie dzieciom informacji na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych, nauka postaw asertywnych względem osób nieznajomych.	liczba programów/liczba uczestników	1/60	-	-	Przedszkole nr 3	2019 r. 1.000 zł - MKRPA
1.11.7.	„Śmiało rozmawiamy dla dobra dzieci” – poszerzenie wiedzy rodziców i nauczycieli na temat chorób wieku przedszkolnego.		1/125	-	-	Przedszkole nr 8	2019 r. – 2021 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
	„O tolerancji i inności – magiczna moc bajek” – tolerancja i akceptacja w relacjach międzyludzkich.		1/125	-	-		
	„Więcej wiem mówię Nie” – projekt dotyczący zagadnień przeciwdziałania uzależnieniom.		1/125	-	-		
	V Sejm Dziecięcy – debata na temat niebezpieczeństw i zagrożeń związanych z uzależnieniami.		1/125	-	-		
	„Emocje i uczucia – jak sobie z nimi radzić?” – projekt edukacyjny dotyczący rozwijania adekwatnego obrazu własnej osoby, rozumienie uczuć i ich okazywania.		1/125	-	1/120		
	„Podróże Jeża ze Zgierza” – projekt rozwijający zainteresowania i predyspozycje dzieci.		1/125	1/125	-		

	„Czy warto kłamać? Magiczna moc bajek”-projekt edukacyjny mający na celu eliminowanie złych zachowań wśród dzieci.	liczba programów/liczba uczestników liczba	-	1/125	-	Przedszkole nr 8	2019 r. – 2021 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
	„Jesteśmy razem, pomagamy sobie wzajemnie. Magiczna moc bajek” – nauka tolerancji i akceptacji w relacjach międzyludzkich.		-	1/125	-		
	„Energetyki to złe nawyki” – profilaktyczna połączona z warsztatami kulinarnymi w ramach realizacji projektu profilaktycznego „Więcej wiem – mówię nie!”, dotycząca zagadnień przeciwdziałania uzależnieniom.		-	1/125	-		
	„Nie jesteś sam” – profilaktyka uniwersalnej oraz profilaktyka selektywna.Cel:zmniejszenie ryzyka wystąpienia szeroko rozumianych szkód związanych z uzależnieniami oraz dostarczenie rodzicom podstawowej wiedzy dotyczącej środków uzależniających, zagrożeń z nimi związanych a także uświadomienie wartości i sposobów prowadzenia zdrowego stylu życia. Działania zaplanowane w projekcie promują ideę życia w trzeźwości, a także uświadamiają niebezpieczeństwa związane z alkoholem i jego używaniem.		-	-	1/120		
	Przedszkolna Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej” -poznanie optymistycznego stylu wyjaśniania, czyli związku pomiędzy naszym samopoczuciem i zachowaniem, a tym jak interpretujemy to co nas spotyka.		-	-	1/120		
	„Nie dziękuję wybieram zdrowie” – uczenie dzieci odpowiedzialności za własne zdrowie, uświadomienie roli właściwego stylu życia w trosce o		-	-	1/120		

	zdrowie i dobre samopoczucie, przypomnienie jakie składniki zawiera pożywienie oraz uczenie dokonywania właściwych wyborów żywieniowych i odpowiedzialności za to, co jedzą. „Uzależnienia behawioralne” – projekt mający na celu udzielanie wsparcia i pomocy psychospołecznej, emocjonalnej, terapeutycznej dla dzieci i rodziców. Przybliżenie dostępu do informacji o uzależnieniach, instytucjach udzielających pomocy, programach profilaktycznych. Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz udzielanie pomocy dzieciom wychowującym się w warunkach niekorzystnych dla ich prawidłowego rozwoju.	liczba programów/liczba uczestników liczba	-	-	1/120	Przedszkole nr 8	2019 r. – 2021 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.11.8.	„X Suwalska kampania BIAŁEJ WSTAŻKI- 10 LAT RAZEM PRZECIW PRZEMOCY”.	liczba programów/liczba uczestników	2/275	-	-	Przedszkole nr 8, nr 10	2019 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.11.9.	„Choć jestem małym człowiekiem to mam swoje prawa i chcę być bezpieczny”- ochrona i przeciwdziałanie krzywdzeniu dzieci.	liczba programów/liczba uczestników	1/50	-	-	Przedszkole nr 6	2019 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.11.10.	„Cukierki” – program profilaktyczny dotyczący środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.	liczba programów/liczba uczestników	2/224	1/63	-	ZS nr 2, SP nr 2, Przedszkole nr 2	2019 r. – 2020 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.11.11.	„Spójrz inaczej na agresję” – nauka współpracy jako formy zapobiegającej zachowaniom agresywnym.	liczba programów/liczba uczestników	1/150	-	-	ZS nr 2	2019 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
	„Bezpieczne zakupy w sieci” – zagrożenia w Internecie.		1/60	-	-		2019 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
	„Szkoła dobrego wyboru” – przeciwdziałanie uzależnieniom od narkotyków.		1/135	-	-		2019 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy

1.11.12.	III Elementarz czyli „Program siedmiu kroków”- program profilaktyczny zapobiegający uzależnieniom.		5/692	-	-	ZS nr 2 , nr 9, SP nr 2, nr 6, nr 11	2019 r. środki MKRPA, wydatki bieżące jednostek – budżet samorządowy
1.11.13.	„ARS- jak dbać o miłość” – program profilaktyczny - przeciwdziałanie stosowaniu substancji psychoaktywnych przez młodzież w wieku prokreacyjnym.	liczba programów/ liczba uczestników	3/386	1/530	2/52	ZS nr 1, nr 2, nr 4, II LO, ZSCKR	2019 r. -2021 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.11.14.	Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły (Technikum i Branżowej Szkoły I Stopnia).	liczba programów/ liczba uczestników	2/158	-	-	ZSCKR	2019 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.11.15.	Środowiskowy program wychowania zdrowotnego.	liczba programów/liczba uczestników	1/208	-	-	ZS nr 1	2019 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
	„AFS – szkoła wolna od uzależnień”.		1/208	-	-		
1.11.16.	Zajęcia rozwijające umiejętności emocjonalno-społeczne dla osób chętnych (profilaktyka uniwersalna, wzmacnianie czynników chroniących oraz ograniczanie czynników ryzyka).	liczba programów/liczba uczestników	1/60	-	-	ZST	2019 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
	Profilaktyka selektywna program skierowany do uczniów z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych		1/24	-	-		
	Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu.		1/1048	-	-		
	Program z zakresu przeciwdziałania agresji i przemocy realizowany przez psychologa z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Suwałkach.		1/220	-	-		
	„Jak efektywnie wcielać cele w życie?” – wspieranie rodziny w funkcjach opiekuńczo-wychowawczych, wspomaganie wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży, efektywności uczenia się.	liczba programów/liczba uczestników	1/150	-	-	ZST	2019 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
	„Szkoła dobrego wyboru” – program z		1/1048	-	-		

	zakresu przeciwdziałania uzależnieniom skierowany do wszystkich uczniów szkoły.						
1.11.17.	„Cyberprzemoc – miej się na baczności” – program dotyczący bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni, zapobieganiu przemocy, kształtowaniu właściwych postaw wobec krzywdzenia innych osób.	liczba programów/liczba uczestników	2/942	2/1125	-	ZST, SP nr 10	2019 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.11.18.	„Mamo, tato chcę żyć z Tobą razem z Tobą” – przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii.	liczba programów/liczba uczestników	1/100	-	-	Przedszkole nr 4	2019 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.11.19.	Przedszkole bez nałogów – profilaktyka uzależnień. Uświadomienie dzieciom w wieku przedszkolnym istniejących oraz wyposażenie małoletnich w umiejętności radzenia sobie z nimi.	liczba programów/liczba uczestników	1/93	-	1/150	Przedszkole nr 7	2019 r. – 2021 r. środki MKRPA
1.11.20.	„Czyste powietrze wokół nas” – program o tematyce antynikotynowej.	liczba programów/liczba uczestników	4/446	-	-	Przedszkole nr 7, SP nr 2, nr 10, ZS nr 9	2019 r. - wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy - materiały edukacyjne SANEPID
1.11.21.	Realizacja elementów programu profilaktycznego NOE.	liczba programów/liczba uczestników	1/242 (1 klasy)	-	-	I LO	2019 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.11.22.	„Spójrz inaczej na agresję” – program profilaktyczno-wychowawczy dla kl. I-III, klas IV-VI. Nauka współpracy jako formy zapobiegającej zachowaniom agresywnym.	liczba programów/liczba uczestników	2/304	2/365	-	SP nr 2, nr 10 ZS nr 9	2019 r. – 2020 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.11.23.	„Przyjaciele Zippiego” – program profilaktyczno-wychowawczy.	liczba programów/liczba uczestników	1/24	-	-	SP nr 2	2019 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
	„Bliżej siebie” – program profilaktyczny.		1/125	-	-		
1.11.24.	„Archipelag skarbów” – program profilaktyczny.	liczba programów/liczba uczestników	2/796	-	-	ZS nr 6, SP nr 11	2019 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.11.25.	Program profilaktyczno-wychowawczy Zespołu Szkół nr 6 im. K. Brzostowskiego.	liczba programów/liczba uczestników	1/500	-	-	ZS nr 6	2019 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.11.26.	„Trzymaj formę” – edukacja w zakresie	liczba	3/881	2/674	-	SP nr 6, nr 10,	2019 r. – 2020 r.

	trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostek.	programów/liczba uczestników				ZS nr 4	wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.11.27.	„Nie pal przy mnie proszę” – program profilaktyczny. Wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy.	liczba programów/liczba uczestników	2/336	-	-	SP nr 6, nr 10	2019 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.11.28.	„Spójrz inaczej” – program wychowawczo – profilaktyczny.	liczba programów/liczba uczestników	2/332	-	-	SP nr 10, ZS nr 9	2019 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.11.29.	„Bieg po zdrowie”.	liczba programów/liczba uczestników	1/44	-	-	SP nr 10	2019 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
	Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne.	liczba programów/liczba uczestników	1/20	-	-		
1.11.30.	„Znajdź właściwe rozwiązanie” – program profilaktyki uniwersalnej promującej zdrowy styl życia bez używek, w celu zapobiegania paleniu tytoniu wśród uczniów starszych klas szkół podstawowych.	liczba programów/liczba uczestników	4/717	1/237	-	SP nr 2, nr 6, nr 11, ZS nr 9, nr 4	2019 r. – 2020 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.11.31.	„Bliżej siebie, dalej od używek” program mający na celu wzmocnienie znaczącej roli rodziny w zapobieganiu narkomanii, zwrócenia uwagi na ryzyko związane z używaniem narkotyków przez dzieci oraz podniesienie poziomu wiedzy rodziców na temat substancji psychoaktywnych.	liczba programów/liczba uczestników	1/50	1/158	-	SP nr 2, nr 6	2019 r. – 2020 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.11.32.	„Tęcza emocji”- warsztaty przeciw agresji. Nauka radzenia sobie z emocjami.	liczba programów/liczba uczestników	1/50	-	-	SP nr 6	2019 r. – 2020 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
	„Bądź kumplem, nie dokuczaj” – zajęcia przeciw agresji.		1/26	1/75	-		
1.11.33.	„Odpowiedzialność prawna nieletnich” – edukacja w zakresie ponoszenia odpowiedzialności za swoje czyny i	liczba programów/liczba uczestników	1/296	2/203	-	SP nr 2, nr 11, SOSW	2019 r. – 2020 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy

	zachowania, przeciwdziałanie demoralizacji dzieci i młodzieży.						
1.11.34.	„Szczęśliwe dziecko- wolni od nałogów rodzice” – spędzanie czasu wolnego z dziećmi, zabawy integracyjne z dziećmi pokazujące zdrowy tryb życia.	liczba programów/liczba uczestników	1/160	-	-	ZS nr 9	2019 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.11.35.	„Jak radzić ze złością?” – program edukacyjny. Rozwijanie umiejętności radzenia ze złością u dzieci przebywających w rodzinach zastępczych oraz dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny.	liczba programów/liczba uczestników	5/72	-	-	MOPR	2019 r. wydatki bieżące jednostki
	„Nie tylko komputer, nie tylko komórka” – zajęcia dla dzieci z rodzin zastępczych. Przedstawienie uczestnikom skutków i zagrożeń z nadmiernego korzystania z nowoczesnej technologii; komputera, telefonu, Internetu.						
	„Bez złości więcej radości” – zajęcia dla dzieci z rodzin zastępczych z terenu miasta Suwałki z klas I-III szkoły podstawowej.						
	„Edukacja seksualna” – we współpracy ze służbą zdrowia.						
	„Spędźmy wspólnie czas”						
	„W krainie radości jest mniej złości”- skierowane do dzieci z pieczy zastępczej z trudnościami adaptacyjnymi				1/10	MOPR	2019 r.-2020 wydatki bieżące jednostki
	Zajęcia profilaktyczne „Przemoc rozpoznaję i reaguję” – mające na celu wprowadzenie zmian w przekonaniach i promowanie właściwych zachowań dzieci i młodzieży dotyczących sytuacji przemocowych	Liczba szkół/liczba klas/liczba uczestników	-	9/12/260	12/14/350		
1.11.36.	Program Ograniczania Przestępczości i Aspołecznych Zachowań „Razem bezpiecznie!”.	liczba programów/liczba uczestników	1/406	-	-	ZS nr 4	2019 r. – 2021 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
	Podlaski Program Zwalczania Następstw Zdrowotnych Używania Wyrobów	liczba	1/453	-	1/500		

	Tytoniowych i Wyrobów Powiązanych.						
	Krajowy Program Zapobiegania zakażeniom HIV i AIDS.		1/453	-	1/500		
	Cyforowbezpieczni.pl		1/406	-	-		
	Trening Umiejętności Społecznych- polegający na nabywaniu i podnoszeniu konkretnych umiejętności społecznych.		1/45	-	-		
	Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne.		1/8	-	-		
1.11.37.	Realizacja programów, zajęć, spotkań, debat itp: - Elementarz III czyli Program Siedmiu kroków, - „Asertywność wobec alkoholu i narkotyków” – pogadanki i ćwiczenie zachowań asertywnych wobec alkoholu i narkotyków na bazie obejrzanego filmu, - zajęcia z wykorzystaniem elementów programu „Spójrz inaczej” i „Spójrz inaczej na agresję” w klasach IV – VIII, - uwzględnianie edukacji prawnej dzieci w zakresie czynów karalnych w planach pracy wychowawczej klas, pogadanki, połączone z projekcją spotów filmowych prowadzone przez wychowawców, psychologa i pedagoga szkolnego, - „Z Temidą na Ty” – odpowiedzialność prawna nieletnich – zajęcia w klasach VII prowadzone przez pracowników KMP, - zajęcia wychowawczo – profilaktyczne według autorskich scenariuszy pedagoga, psychologa szkolnego i nauczycieli wychowawców w ramach realizacji planów wychowawczych klas, - zajęcia w klasach IV – V w ramach programu „Bliżej siebie – dalej od narkotyków” prowadzone przez pedagogów z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej,	liczba programów/licz ba uczestników	10/750	-	-	SP nr 4	2019 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
						SP nr 4	2019 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy

	- zajęcia z psychologiem z MOPR w klasach VI temat: przemoc – rozpoznaję, reaguję; - zajęcia z wychowawcami we wszystkich klasach w ramach kampanii „BIAŁEJ WSTĄŻKI” – 10 lat razem przeciw przemocy, - projekcja filmu „Amerykańska Dziewczynka” w klasach V-VIII – debaty w klasach na temat przemocy rówieśniczej, - Quiz na temat dobrych manier w klasach I- IV, - udział uczniów z klasy VII w debacie pt. "Reagowanie to pomaganie" zorganizowanej w PWSZ, - profilaktyka uzależnień od urządzeń multimedialnych – zajęcia warsztatowe w klasach V, - udział uczniów klasy VIII b w maratonie pisania listów do Amnesty International organizowanym przez Zespół Szkół nr 4 w Suwałkach, - „Nie pal przy mnie proszę”, - „Znajdź właściwe rozwiązanie”, - „Bieg po zdrowie”.						
1.11.38.	Mediacja rówieśnicza jako element profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z używaniem alkoholu i substancji psychoaktywnych, uzależnieniami oraz innymi zachowaniami ryzykownymi dzieci i młodzieży na terenie miasta Suwałki.	liczba programów/liczba uczestników	-	1/1760	-	ZS nr 6, I LO, SP nr 6	2020 r. - 42.000 zł – MKRPA; - 12.663 zł – wydatki bieżące jednostek
1.11.39.	Projekt szkolny „Wolni od uzależnień”, realizowany częściowo stacjonarnie, częściowo on-line, gdzie szczególny nacisk kładziony był na kształtowanie podstawowych umiejętności psychologicznych, takich jak: - asertywność (umiejętność mówienia	liczba programów/liczba uczestników	-	1/500	-	I LO	2020 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy

	„nie”), - budowanie i wzmacnianie pozytywnego obrazu siebie, - konstruktywne rozwiązywanie konfliktów, - zawieranie satysfakcjonujących znajomości z ludźmi i budowanie udanych relacji interpersonalnych, - wskazanie właściwych dróg samorealizacji i sposobów zdrowego spędzania czasu.						
1.11.40.	„Bezpieczna droga do szkoły” celem której jest bezpieczeństwo w ruchu drogowym i kształtowanie prawidłowych zachowań w sytuacji zagrożenia na drodze.	liczba programów/liczba uczestników	-	1/35	1/60	SOSW, KMP	2020 r. – 2021 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.11.41.	„Cyberświadomi, Cyberbezpieczni” – program z zakresu przeciwdziałania zagrożeniom w Internecie, mowie nienawiści czy tzw. „hejtu”.	liczba programów/liczba uczestników	-	4/1656	-	KMP, SP nr 2, nr 7, SOSW, ZST	2020 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.11.42.	„Otwórzmy oczy-podajmy rękę”- program profilaktyki przemocy w rodzinie spowodowany problemem alkoholowym realizowany przy współpracy z MKRPA.	liczba programów/liczba uczestników	-	1/155	-	Przedszkole nr 3	2020 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.11.43.	Program oddziaływań wychowawczych dla dzieci w wieku przedszkolnym.	liczba programów/liczba uczestników	-	1/200	-	Przedszkole nr 4	2020 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
	„Program profilaktyczny z zakresu bezpieczeństwa i edukacji zdrowia” Jestem bezpiecznym przedszkolakiem.		-	1/200	-		
1.11.44.	19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży.	liczba programów/liczba uczestników	-	1/23	1/58	SP nr 6, I LO	2020 r. – 2021 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.11.45.	Metoda szkolnej interwencji profilaktycznej- adresowana do rodziców i uczniów, którzy znaleźli się w sytuacji kryzysu związanego z używaniem przez dziecko narkotyków lub innych środków psychoaktywnych.	liczba programów/liczba uczestników	-	1/1	-	SP nr 6	2020 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
	Zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień prowadzone przez pedagoga szkolnego.		-	1/85	-		

	Spotkania z pracownikiem Komendy Miejskiej Policji.		-	1/160	-		
	Profilaktyka cyberprzemocy- spotkania ze szkolnym psychologiem i pedagogiem.		-	1/120	-		
	Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne.		-	1/74	-		
1.11.46.	Podlaski program zwalczania następstw zdrowotnych używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych.	liczba programów/liczba uczestników	-	1/1046	-	ZST	2020 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
	Realizacja zajęć profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania zjawiskom narkomanii, alkoholizmu jak i innym zachowaniom negatywnym przez wychowawców we wszystkich klasach zgodnie z Programem wychowawczo-profilaktycznym Zespołu Szkół Technicznych w Suwałkach.		-	1/1046	-		
1.11.47.	RIS. Rekreacja, Integracja, Sport – innowacja pedagogiczna dla klas IV-VIII mająca na celu popularyzację aktywnych sposobów spędzania czasu wolnego, rozwijanie aktywności fizycznej oraz rozwijanie relacji rówieśniczych.	liczba programów/liczba uczestników liczba	-	1/30	1/30	SOSW	2020 r. – 2021r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
	„Dziecięca szkoła bezpieczeństwa” - udział klas I-III w inauguracji akcji organizowanej przez służby mundurowe, służby medyczne, Sanepid, WORD, nadleśnictwo. Celem akcji było promowanie właściwych postaw i zachowań w sytuacji zagrożenia, kształtowanie wrażliwości najmłodszych w obszarze ochrony środowiska i promocja zdrowego stylu życia.		-	1/10	-		
	„Zawodowe asy z piątej klasy”. Zabawy zawodoznawcze - innowacja polegająca na przeprowadzeniu cyklu zajęć dotyczących orientacji zawodowej w		-	1/9	-		

	formie ukierunkowanych zabaw tematycznych dotyczących konkretnych zawodów i rodzajów prac.						
	„Nie taki egzamin straszny, jak o nim mówią” – innowacja umożliwiająca doskonalenie umiejętności zawodowych w kierunku gastronomicznym oraz czynne uczestnictwo w próbnym egzaminie zawodowym w obecności egzaminatora OKE.		-	1/7	-	SOSW	
	Święci patroni suwalskich parafii – innowacja pedagogiczna dla uczniów klas IV-VIII szkoły podstawowej oraz uczniów SPdP SOSW - pogłębienie wiedzy religijnej dotyczącej świętych, poznanie wzorców godnych naśladowania, identyfikacja z dziedzictwem religijnym i kulturowym swojego regionu, parafii.		-	1/7	1/58	SOSW	
	Sensoluz – stwarzanie sytuacji komunikacyjno-terapeutycznych - innowacja polegająca na stymulacji wielozmysłowej z wykorzystaniem elementów Integracji Sensorycznej i Terapii Ręki połączonej z komunikacją alternatywną i wspomagającą AAC.		-	1/4	-	SOSW	
1.11.48.	Realizacja zajęć profilaktycznych on-line prowadzonych przez KMP w Suwałkach „Przemoc rówieśnicza” celem których było wyjaśnienie pojęcia, opisanie skali zjawiska, zapobieganie przemocy i formy wsparcia.	liczba programów/liczba uczestników	-	2/120	-	SOSW, ZST, KMP	2020 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.11.49.	„Wirtualny świat – szanse i zagrożenia” – spotkania uczniów klas IV.	liczba programów/liczba uczestników	-	1/75	-	SP nr 2	2020 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
	„Największe zagrożenia XXI wieku- alkohol, narkotyki, dopalacze. XII 2020” – spotkania z uczniami klas VII – VIII.		-	1/158	-		
	„Jak przeciwdziałać przemocy?” – spotkania z uczniami klas V.		-	1/60	-		

	„Asertywność” – spotkania z uczniami klas VI.	liczba programów/liczba uczestników	-	1/102	-	SP nr 2	2020 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
	„W drodze do zrozumienia” – innowacja pedagogiczna dla osób z zespołu rewalidacyjno-wychowawczego mająca na celu umożliwienie nawiązania interakcji z drugim dzieckiem i osobą dorosłą z wykorzystaniem posiadanego oprogramowania do rozwijania wspomaganej komunikacji, narzędzia TOBI.		-	1/3	-		
	„Trudne sytuacje wokół nas. Porozmawiajmy o przemocy” – spotkania uczniów klas VI.		-	1/102	-		
	„Bezpieczni w szkole” – spotkanie z uczniami klas VI.		-	1/102	-		
	„Dzień bezpiecznego Internetu” – zajęcia dla uczniów klas –IV-VIII.		-	1/395	-		
	„Promujemy zdrowy styl życia – uprawiamy sport” – spotkanie dla uczniów klasy VII.		-	1/94	-		
	„Przemocy mówimy NIE!” – organizacja zajęć profilaktycznych dla klas V, VI.		-	1/45		KMP, SP nr 2	
1.11.50.	„Przedszkole i rodzina to siła w walce z nałogami i przemocą” - kształtowanie i promowanie pozytywnych wzorców zachowań poprzez uświadomienie zagrożeń wynikających ze stosowania używek, wskazanie konstruktywnych dróg samorealizacji i alternatywnych form spędzania czasu wolnego z rodziną i bez używek.	liczba programów/liczba uczestników	-	1/138	-	Przedszkole nr 10	2020 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.11.51.	Spotkania z psychologiem i pedagogiem szkolnym.	liczba programów/liczba uczestników	-	1/360	-	PP-P	2020 r. – wydatki bieżące jednostki
	Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne.		-	1/74			
1.11.52.	Program Wychowawczo- Profilaktyczny Szkoły- Technikum i Branżowej Szkoły I Stopnia.	liczba programów/liczba uczestników	-	2/160	2/163	ZSCKR	2020 r. – 2021 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy

1.11.53.	Zajęcia sportowo – rekreacyjne realizowane w ramach programu Aktywny Suwalczanin.	liczba programów/liczba uczestników	-	1/80	-	SP nr 10	2020 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
	Zajęcia pozalekcyjne realizowane ze środków MKRPA w ramach programu profilaktycznego szkoły.		-	1/64	-		
	Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne.		-	2/208	-		
1.11.54.	Edukacja i wsparcie – wzmacnianie odporności psychicznej u dzieci w celu obniżenia ryzyka uzależnień – zajęcia edukacyjne dla dzieci z wykorzystaniem nowoczesnych zdobyczy TIK. Zajęcia dla rodziców z psychologiem na temat wpływu postaw rodzicielskich na dziecko.	liczba programów/liczba uczestników	-	-	1/300	Przedszkole nr 6	2021 r. środki MKRPA
1.11.55.	„Bądź bezpieczny bądź zdrowy” – cel „Poprawa zdrowia fizycznego i emocjonalnego dzieci zamieszkujących obszar polsko-litewskiego pogranicza w okresie pandemii COVID-19”.	liczba programów/liczba uczestników	-	-	1/40	Przedszkole nr 2	2021 r. - środki EFRR w ramach Programu Współpracy Interreg V-A Litwa-Polska,
	„Nie bierz, nie pal, mamó tato, chodź się ze mną pobaw za to „ – program profilaktyczny o charakterze terapeutycznym dla dzieci i rodziców.	liczba programów/liczba uczestników	-	-	1/125		2021 r. 1.300 zł – wkład własny 21.250 zł – środki MKRPA
	Program terapeutyczno – teatralny- zajęcia terapeutyczne z wykorzystaniem metody dramy, inscenizacja, zajęcia socjoterapeutyczne.	liczba programów/liczba uczestników	-	-	1/150		2021 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.11.56.	UŻYWKOM MÓWIMY NIE – cel: przeciwdziałanie negatywnym skutkom spożywania używek, a także zaznajamianie rodziców ze skutkami ich zażywania oraz poszukiwanie pozytywnych wartości i promowanie właściwych nawyków, a także uświadamianie rodzicom co można robić, a czego nie w obecności dziecka.	liczba programów/liczba uczestników	-	-	1/25	SP nr 5	2021 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.11.57	„Widzę, dotykam, rozumiem” –	liczba	-	1/7	-	SOSW	

	innowacja pedagogiczna adresowana do dzieci z przedszkola specjalnego SO SW oraz osób z zespołu rewalidacyjno-wychowawczego. Celem innowacji jest poprawa funkcjonowania w otoczeniu, nawiązanie relacji, wzrost umiejętności w sferze komunikacji pozawerbalnej poprzez wspomaganie percepcji wzrokowej.	programów/liczba uczestników					
1.11.58.	Program W-F za W –F. Sport Kluby –cel: poprawa i monitoring stanu kondycji fizycznej dzieci i młodzieży oraz wsparcie uczniów w powrocie do pełnej sprawności fizycznej po długotrwałym okresie nauki zdalnej.	liczba programów/liczba uczestników	-	-	1/16		2021 r. środki MEN
	„By lepiej rozumieć i czuć się bezpiecznie” – innowacja mająca na celu rozwinięcie kompetencji komunikacyjnych uczestników zespołu rewalidacyjnego i poprawę ich funkcjonowania w otoczeniu. Każdy uczestnik będzie posiadał zindywidualizowany zestaw sygnałów dotykowych, stanowiących przekaz wspomagany w ramach indywidualnego systemu komunikacyjnego.	liczba programów/liczba uczestników	-	-	1/3		2021 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
	„Sposób na zeszyt” – innowacja programowo- metodyczna mająca na celu doskonalenie umiejętności selekcjonowania wiadomości, rozwój myślenia krytycznego oraz kreatywności uczniów poprzez wykorzystanie różnorodnych form graficznego prowadzenia zeszytu. Uczeń ma wpływ na organizowanie i planowanie procesu uczenia się.	liczba programów/liczba uczestników	-	-	1/9		2021 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
	„Śpiewo-krzyk” – zajęcia muzyczne o charakterze terapeutycznym mające na celu wykorzystanie relaksacyjnych technik oddechowych, uwrażliwienie	liczba programów/liczba uczestników	-	-	1/4		2021 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy

	uczniów na muzykę, poszerzenie wiedzy dotyczącej tradycji, obrzędów regionu Suwalszczyzny.						
1.11.59.	Realizacja elementów programu profilaktycznego NOE.	liczba programów/liczba uczestników	-	1/9	-	POW	2020 - 2021 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
	Smaki życia – dopalacze.		-	-	1/6		
1.12.	Organizowanie czasu wolnego oraz wypoczynku dzieci i młodzieży						
1.12.1.	Organizowanie zajęć sportowo – rekreacyjnych z dostępem do infrastruktury sportowej – sale gimnastyczne, pływalnia, lodowisko.	liczba dzieci / liczba podmiotów organizujących wypoczynek	2730/12	8253/78	825/13	ZS nr 1, nr 4, nr 6, nr 9, UM, Oratorium św. Jana Bosko, ZST, POW, SP nr 4, nr 6, nr 7, nr 10, nr 11, Przedszkole nr 8, I LO, SOSW	2019 r. - 38.289 zł budżet samorządowy, - wydatki bieżące jednostek 2020 r. - wydatki bieżące jednostek - 370.000 zł – środki własne NGO - - środki EFS 2021 r. wydatki bieżące jednostek – budżet samorządowy
1.12.2.	Wielka Olimpiada Małych Sportowców – w związku z epidemią COVID-19 realizacja w formie zdalnej. Propozycje ćwiczeń i zabaw ruchowych skierowane do rodziców.	liczba dzieci / liczba podmiotów organizujących wypoczynek	-	125/1	-	Przedszkole nr 8	2020 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.12.3.	Program zajęć sportowych z elementami gimnastyki korekcyjno – komp.	liczba dzieci / liczba podmiotów organizujących wypoczynek	-	450/1	-	SP nr 2	2019 r. - 2020 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy - środki Ministerstwa Sportu i Turystyki
	Zajęcia sportowe w ramach Szkolnego Klubu Sportowego.		31/1	490/1	-		
	„Małym i dużym sport zdrowiu służy – 2”. - zajęcia sportowe z elementami gimnastyki korekcyjno – komp.		370/1	-	-		
	„Już pływam – jestem bezpieczny” program dla klas III.		58/1	-	-		
1.12.4.	Ogólnopolski Turniej Tenisa Stołowego Olimpiad Specjalnych, Ogólnopolski Regaty Kajakowe Olimpiad Specjalnych Obóz Przygotowawczy do Światowych Igrzysk Olimpiad Specjalnych.	liczba programów/liczba uczestników	-	-	12/2	SOSW	2021 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy

1.12.5.	Organizowanie zajęć sportowo-rekreacyjnych z dostępem do infrastruktury sportowej – sale gimnastyczne, pływalnia, lodowisko, boiska itp.	liczba dzieci / liczba podmiotów organizujących wypoczynek	1804/6	904/7	1034/3	ZS nr 2, nr 6, nr 9, ZST, SOSW, SP nr 6, nr 11, NGO, PO-W	2019 r. - 2021 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy 35.000 zł – środki MKRPA
1.12.6.	Wyjazd rowerowy do Wigierskiego Parku Narodowego, Pogorzeli i Cieszyńska.	liczba dzieci / liczba podmiotów organizujących wypoczynek	20/3	20/1	-	PO-W, Wigierski Park Narodowy, Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze	2019 r. - 2020 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.12.7.	„Poznaj swoją małą ojczyznę” – wycieczka krajoznawcza dla laureatów konkursu wiedzy o Suwalskim Parku Krajobrazowym.	liczba dzieci / liczba podmiotów organizujących wypoczynek	40/1	-	-	Stowarzyszenie Miłośników Suwalskiego Parku Krajobrazowego „KRAINA HĄNCZY”	2019 r. 2.500 zł - budżet samorządowy 1.610 zł - wkład własny
1.12.8.	Aktywny Turysta.	liczba dzieci / liczba pod. org. wypoczynek	140/1	-	-	ZHP	2019 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.12.9.	„Ferie Lubię siebie 2019 r.”	liczba dzieci / liczba pod. org. wypoczynek	15/1		-	MOPR	2019 - 2020 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
	„Ferie 2020 „Zima krainą wyobraźni”.			7/1			
1.12.10.	„Fraszki igraszki” – zajęcia metodą ruchu rozwijającego Weroniki Sherborne dla dzieci z rodzin zastępczych oraz dzieci biologicznych rodziców zastępczych.	liczba dzieci / liczba podmiotów organizujących wypoczynek	-	5/1	-	MOPR	2020 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.12.11.	Organizacja ferii zimowych.	liczba dzieci / liczba podmiotów organizujących wypoczynek	-	1537/7	236/9	TPD, Podlaski Kurator Oświaty, Wydział Kultury i Sportu, Oratorium św. Jana Bosko, PO-W, SOSW, NGO	2020 r. - wydatki bieżące jednostek, - 100.000 zł – budżet samorządowy 2021 r. 68.000 zł – budżet samorządowy
1.12.12.	„Aktywny Suwalczanin” zajęcia sportowo- rekreacyjne z elementami kodowania i programowania.	liczba dzieci / liczba pod. org. wypoczynek	203/1	137/1	-	SP nr 2	2019 r. - środki MKRPA 2020 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.12.13.	Korzystanie z zajęć o charakterze kulturalnym: wyjazdy do kina, teatru,	liczba dzieci / liczba pod. org.	-	1539/34	1193/9	Oratorium św. Jana Bosko, PO-W,	2020 r. – 2021 r. wydatki bieżące jednostki – budżet

	imprezy plenerowe.	wypoczynek				ZS nr 1, nr 4, nr 9, Przedszkole nr 3, nr 4, SP nr 6, ZST, SOSW	samorządowy
1.12.14.	Udział w Zimowych Igrzyskach Olimpiad Specjalnych.	liczba dzieci / liczba pod. org. wypoczynek	-	10/1	-	SOSW	2020 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.12.15.	II RAJD ROWEROWY z okazji MIEDZYNARODOWEGO DNIA DZIECKA – Suwalska Turystyczna Rodzinka.	liczba dzieci / liczba pod. org. wypoczynek	45/1	-	-	Polski Związek Głuchych	2019 r. 3.500 zł – budżet samorządowy 2.899 zł – wkład własny
1.12.16.	Wspieranie organizacji wypoczynku dzieciom z rodzin ubogich poprzez dofinansowanie Spływu Kajakowego Rzeką Czarną Hańczą.	liczba dzieci / liczba pod. org. wypoczynek	40/1	-	-	Stowarzyszenie ORATORIUM św. Jana Bosko	2019 r. 2.385 zł – budżet samorządowy 695 zł – wkład własny
1.12.17.	Rowerem – szlakami Suwalszczyzny.	liczba dzieci / liczba pod. org. wypoczynek	20/1	-	-	„SL SALOS”	2019 r. 2.800 zł – budżet samorządowy 1.320 zł – wkład własny
1.12.18.	Wyjście do Ośrodka Sportu i Rekreacji w Suwałkach.	liczba dzieci / liczba pod. org. wypoczynek	14/2	-	-	PO-W, Ośrodek Sportu i Rekreacji	2019 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.12.19.	Korzystanie z zajęć o charakterze kulturalnym: wyjazdy do kina, teatru, imprezy plenerowe, itp.	liczba dzieci / liczba pod. org. wypoczynek	7093/16	-	2763/20	PO-W, SOK, Przedszkole nr 8, nr 10, ZS nr 2, nr 1, nr 4, nr 6, nr 9, ZST, I LO, II LO, SP nr 2, nr 4, nr 5, nr 9, nr 10, nr 6, nr 7, nr 11	2019 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy 2021 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
1.12.20.	Moja mała i duża Ojczyzna, najpiękniejszy Stroik bożonarodzeniowy	liczba dzieci / liczba pod. org. wypoczynek	-	-	208/1	Przedszkole nr 3	2021 r. wydatki bieżące jednostki
1.12.21.	Projekt realizowany przez młodzież w ramach Ogólnopolskiej Olimpiady „Zwolnieni z teorii”, w tym: „Konsument pod parasolem”, „Book Smile 2”, „Sztafeta pokoleń – teraz Twoja kolej”, „Fałszywe Szczęście”, Healthy Lifestyle”, „Read4kids”.	liczba dzieci / liczba pod. org. wypoczynek	-	-	362/1	ZS nr 4	2021 r. wydatki bieżące jednostki
1.13. Wspieranie i rozwój placówek wsparcia dziennego							

1.13.1.	Miasto sukcesywnie wspiera placówki wsparcia dziennego, rozwijając infrastrukturę adekwatnie do potrzeb środowiska. Praca prowadzona w świetlicach ma na celu wspieranie rodziny w procesie przygotowywania dzieci i młodzieży do samodzielnego życia, kształtowania właściwych postaw społecznych poprzez objęcie ich w czasie wolnym od zajęć szkolnych opieką oraz zajęciami edukacyjnymi i profilaktycznymi m.in. pomoc w odrabianiu lekcji, pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych, udział w zajęciach o charakterze profilaktyczno-terapeutyczno- wychowawczym czy prowadzenie zajęć plastycznych, komputerowych.	liczba świetlic/ liczba dzieci uczęszczających do świetlic	4/165	5/158	5/156	SOPD „Przystań”, Zgromadzenie Sióstr św. Teresy od Dzieciątka Jezus, Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Aleksandra, Stowarzyszenie ORATORIUM św. Jana Bosko Fundacja EGO,	2019 r. - 322.000 zł – budżet samorządowy - 300.000 zł – środki EFS 2020 r. - 358.000 zł – budżet samorządowy, - 399.277 zł – środki EFS 2021 r. - 401.000 zł – budżet samorządowy, - 300.000 zł – środki EFS
1.14. Rozwijanie wolontariatu w zakresie wyrównywania braków edukacyjnych i wychowawczych							
1.14.1.	Praca wolontariusza mająca na celu pomoc i wsparcie w procesie edukacyjnym, w tym wychowanków pieczy zastępczej	liczba umów zawartych z wolontariuszami / liczba rodzin/dzieci objętych pomocą	38/69/69	4/34/48	4/49/64	Oratorium św. Jana Bosko, POW, SP nr 10, nr 11, ZS nr 9, I LO	2019 r. 2021 r. - środki własne jednostek -budżet samorządowy,
1.14.2.	Program pracy podwórkowej „StreetWorker”. Prowadzenie zajęć na osiedlach dla dzieci szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym.	liczba dzieci korzystających z zajęć/ liczba wychowawców	125/6	-	-	Stowarzyszenie Aktywności Społeczno-Artystycznej „Nie Po Drodze”	2019 r. 42.000 zł – budżet samorządowy oraz środki własne NGO
1.14.3.	Zorganizowanie akcji charytatywnej Szkolnego Klubu Wolontariatu z okazji Światowego Dnia Wolontariatu na rzecz chorej uczennicy kl. 1b.	liczba akcji/ liczba dzieci objętych pomocą	1/1	-	-	SP nr 2	2019 r. darczyńcy
Kierunek 2. Wspieranie i rozwój zastępczych form opieki rodzinnej							
2.1. Promowanie rodzicielstwa zastępczego							
2.1.1.	Prowadzenie kampanii informacyjnej:	liczba	5	18	17	MOPR, lokalne	2019 r. – 2021 r.

	-dystrybucja plakatu „Zostań rodziną zastępczą” w instytucjach na terenie miasta, -zamieszczanie informacji o rodzinnych formach opieki na stronie internetowej MOPR, -prowadzenie kampanii informacyjnej podczas Podlaskich Dni Rodziny, -prowadzenie indywidualnych rozmów na terenie MOPR.	pozyskanych kandydatów		(11 rodzin)		media, elektroniczne środki przekazu	wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
2.1.2.	Piknik rodzinny dla rodzin zastępczych z terenu Miasta Suwałki zorganizowany przez MOPR w Suwałkach w ramach projektu pn. „Rodzina zastępcza”, promujący rodzicielstwo zastępcze	liczba dzieci / liczba pod. org. wypoczynek	70/1	-	-	MOPR	2019 r. - 10.000 zł środki EFS
2.2. Organizacja szkoleń rodzinom zastępczym oraz kandydatom na rodziny zastępcze							
2.2.1.	Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej programem: "PRIDE"- Rodzinna Opieka Zastępcza. Szkolenie obejmuje 65 godzin dydaktycznych, w tym 10 godzin praktyk.	liczba szkoleń/ liczba przeszkolonych osób	2/11	1/8	2/17	MOPR	2019 r. 16.151 zł – budżet samorządowy 2020 r. - 11.700 zł – budżet samorządowy 2021 r. - 31.579 zł - budżet samorządowy
2.2.2.	Szkolenia dla rodzin zastępczych o charakterze warsztatowym dostosowane do potrzeb rodzin. Szkolenia miały na celu doskonalenie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych w zakresie skutecznej komunikacji z dzieckiem, pozytywnej dyscypliny, wzmacniania więzi dziecka z rodziną biologiczną.	liczba szkoleń/ liczba przeszkolonych osób	2/14	-	-	MOPR	2019 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
2.2.3.	Szkolenie dla zawodowych rodzin zastępczych programem: "PRIDE" – Rodzinna Opieka Zastępcza – 15 godzin dydaktycznych.	liczba szkoleń/ liczba przeszkolonych osób	-	1/4	-	MOPR	2020 r. 810 zł – budżet samorządowy
2.2.4.	„Szkola dla rodziców” w ramach Projektu „Rodzina zastępcza”- trening umiejętności wychowawczych dla osób sprawujących pieczę zastępczą,	liczba szkoleń/ liczba przeszkolonych osób	2/30	-	-	MOPR	2019 r. - środki EFS w ramach RPO WP 2014-2020

	ukierunkowany na rozwój umiejętności i skutecznej pomocy oraz wsparcie dzieci adaptujących się wychowujących w rodzinnej pieczy zastępczej- 60h .						
2.2.5.	Supervizja grupowa w ramach projektu „Rodzina zastępcza” –zajęcia z psychologiem klinicznym - wzmocnienie potencjału rodzin zastępczych i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu	liczba szkoleń/ liczba przeszkolonych osób	1/30	1/30	-	MOPR	2019 r. -2020 - 21.195 zł środki EFS
2.3. Kwalifikowanie i opiniowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka							
2.3.1.	Kwalifikowanie i opiniowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka	liczba wydanych zaświadczeń kwalifikacyjnych / liczba sporządzonych opinii dotyczących motywacji i kwalifikacji kandydatów	20/58	8/46	12/30	MOPR	2019 r. – 2021 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
2.4. Monitorowanie funkcjonowania rodzin zastępczych i ocena funkcjonowania dzieci w tych rodzinach we współpracy z sądem, kuratorami, pedagogami							
2.4.1.	We współpracy z pracownikiem socjalnym i asystentem rodziny koordynatorzy rodzin zastępczych prowadzili pracę z rodziną zastępczą w oparciu o plany pomocy dziecku.	liczba sporządzonych planów	26	43	32	MOPR	2019 r. – 2021 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
2.4.2.	Dokonywanie oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinach zastępczych mających na celu m. in. ustalenie aktualnej oceny stanu zdrowia dziecka, sytuacji rodzinnej, analizę stosowanych metod pracy z rodziną i dzieckiem.	liczba ocen sytuacji dziecka / liczba dzieci zgłoszonych do adopcji	351/2	306/8	354/11	MOPR	2019 r. – 2021 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
2.4.3.	Sporządzanie ocen funkcjonowania rodziny zastępczej pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej funkcji.	liczba ocen rodzin zastępczych	70	49	46	MOPR	2019 r. – 2021 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy

2.5. Pokrywanie kosztów pobytu dzieci w rodzinach zastępczych oraz przysługujących dodatków							
2.5.1.	Dzieciom umieszczonym w rodzinach zastępczych na podstawie postanowienia sądu przyznawano i wypłacano comiesięczne świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, oraz jednorazową pomoc na potrzeby przyjętych dzieci.	liczba dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej	206	223	236	MOPR	2019 r. -1.996.630 zł – budżet samorządowy 2020 r. -2.384.254 zł – budżet samorządowy 2021 r. -1.736.748 zł – budżet samorządowy.
2.5.2.	Realizacja dodatku wychowawczego.	liczba dzieci, na które wypłacono świadczenie	106	181	187	MOPR	2019 r. - 821.424,86 zł – budżet centralny 2020 r. - 917.911,05 zł – budżet centralny 2021 r. - 946.042,87 zł – budżet centralny
2.5.3.	Realizacja rządowego programu „Dobry Start”.	liczba dzieci, na które wypłacono świadczenie	135	139	-	MOPR	2019 r. - 40.500 zł – budżet centralny 2020r. - 41.700 zł – budżet centralny
2.5.4.	Pokrywanie kosztów pobytu dzieci w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów.	liczba dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej	39	44	51	MOPR	2019 r. - 529.227 zł – budżet samorządowy 2020 r. - 604.591 zł – budżet samorządowy 2021 r. - 718.062 zł – budżet samorządowy
2.5.5.	Wypłacanie wynagrodzeń zawodowym rodzinom zastępczym.	liczba zawodowych rodzin zastępczych	10	11	11	MOPR	2019r. - 346.605 zł – budżet samorządowy 2020r. - 392.014 zł – budżet samorządowy 2021 r. - 324.810 zł – budżet samorządowy
2.5.6.	Pokrywanie wynagrodzeń osobom zatrudnionym do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich.	liczba osób zatrudnionych do pomocy	5	7	4	MOPR	2019 r. - 19.858 zł – budżet samorządowy 2020 r. - 37.660 zł – budżet samorządowy 2021 r. - 41.097 zł – budżet samorządowy
2.6. Ponoszenie kosztów pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo –wychowawczych							
2.6.1.	Realizacja świadczenia w wysokości dodatku wychowawczego w	liczba dzieci, na które wypłacono	27	27	36	MOPR	2019 r. - 81.281 zł – budżet centralny

	instytucjonalnej pieczy zastępczej.	świadczenie					2020 r. - 148.837 zł – budżet centralny 2021 r. - 147.231 zł – budżet centralny
2.6.2.	Realizacja rządowego programu „Dobry Start” w instytucjonalnej pieczy zastępczej.	liczba dzieci, na które wypłacono świadczenie	30	26	-	MOPR	2019 r. - 9.000 zł – budżet centralny 2020 r. - 7.800 zł – budżet centralny
2.6.3.	Ponoszenie kosztów pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów.	liczba dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej	10	11	11	MOPR	2019 r. - 377.809,19 zł 2020r. - 519.607,44 zł – budżet centralny 2021 r. - 499.028,77 zł – budżet samorządowy
2.6.4.	Pokrywanie kosztu pobytu dzieci w Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych w Suwałkach „Dom nr 1” i „Dom nr 2”.	liczba dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej	31	27	41	MOPR	2019r. - 1.519.225 zł – budżet samorządowy 2020 r. - 1.737.578 zł – budżet samorządowy 2021 r. - 1.843.395 zł – budżet samorządowy
2.7. Stwarzanie warunków do wypoczynku zawodowym rodzinom zastępczym							
2.7.1.	Zawodowe rodziny zastępcze korzystały z możliwości czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem w związku z urlopem lub nieprzewidzianymi trudnościami w sprawowaniu opieki nad dziećmi, która była powierzana rodzinom pomocowym.	liczba rodzin pomocowych	2	2	2	MOPR	2019r. - 355,22 zł – budżet samorządowy 2020r. - 355,81 zł – budżet samorządowy 2021 r. - 815,18 zł – budżet samorządowy
2.8. Zapewnienie opieki koordynatora rodzin zastępczych							
2.8.1.	Opieka koordynatora mająca na celu wzmacnianie i pomoc rodzinom zastępczym i wychowankom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych poprzez zapewnianie poradnictwa, monitorowanie sytuacji zdrowotnej i szkolnej podopiecznych. Umożliwienie dostępu do pomocy specjalistycznej, a także zachęcania	liczba rodzin objętych opieką koordynatora/liczba dzieci w tych rodzinach/liczba planów pomocy dziecku	112/175 /153	112/192 /170	123/196/ 175	MOPR	2019r. - 301.767 zł – budżet samorządowy - 113.600 zł – budżet centralny 2020r. - 405.424 zł – budżet samorządowy 2021 r. - 432.466 zł – budżet samorządowy

	rodzin do korzystania ze szkoleń podnoszących ich kwalifikacje.						
2.9. Rozwój zawodowych rodzin zastępczych zgodnie z przyjętym limitem rocznego wzrostu o 1 rodzinę							
2.9.1.	Wzrost liczby rodzin zastępczych nastąpił w wyniku przekształcenia z rodziny niezawodowej.	liczba nowo utworzonych zaw. rodz. zast.	0	1	0	MOPR	2020r. - 4.338 zł – budżet samorządowy
Kierunek 3. Pomoc w usamodzielnieniu i integracji ze środowiskiem wychowanków opuszczających zastępcze formy opieki							
3.1. Praca socjalna oparta na indywidualnym programie usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej							
3.1.1.	Porady indywidualne związane z wyborem szkoły, pracy, kontakty z rodziną wychowanków i opiekunami usamodzielnienia, informowanie o dostępnych formach pomocy i zasadach ich udzielania oraz pomoc w rozwiązywaniu pojawiających się problemów.	liczba wychowanków objętych indywidualnym programem usamodzielnienia	53	28	41	MOPR	2019r. – 2021 r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
3.2. Organizacja grup edukacyjnych przygotowujących wychowanków pieczy zastępczej do procesu usamodzielnienia							
3.2.1.	spotkania edukacyjno-informacyjne w celu możliwości edukacyjnych i zawodowych podopiecznych przed rozpoczęciem proc. usamodzielnienia.	liczba spotkań/ liczba uczestników	3/9	-	-	MOPR	2019r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
3.2.2.	Pomoc w opracowaniu indywidualnego programu usamodzielniania.	liczba wychowanków	25	8	15	MOPR	2019r. – 2021r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
3.2.3.	Grupa wsparcia dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej w ramach Projektu „Rodzina zastępcza”.	liczba spotkań/liczba uczestników	3/10	-	-	MOPR	2019r. - 840 zł- środki EFS
3.2.4.	„Gra w życie” – budowanie własnego planu rozwoju – indywidualne zajęcia z doradcą zawodowym	Liczba godzin/liczba uczestników	70/30	70/30		MOPR	2019-2020 - 14.019 zł środki EFS
3.2.5.	obóz socjoterapeutyczny – wyjazdowe zajęcia z psychologiem i socjoterapeutą oraz opiekunami	Liczba obozów/liczba uczestników	2/30			MOPR	2019 r. - 23.946 zł środki EFS
3.2.6.	Indywidualny program usamodzielnienia i rozwoju – indywidualne zajęcia z psychologiem i doradcą zawodowym, grupowe sesje coachingowe	Liczba uczestników	10	10		MOPR	2019-2020 -15.880 zł środki EFS
3.3. Pomoc finansowa i rzeczowa usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej							

3.3.1.	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki wypłacana pełnoletnim wychowankom kontynuującym naukę w wysokości 595zł/m-nie	liczba wychowanków, /liczba świadczeń	34/293	28/238	29/237	MOPR	2019 r. - 150.942 zł – budżet samorządowy 2020 r. - 123.888 zł – budżet samorządowy 2021 r. -135.045 zł – budżet samorządowy
3.3.2	Jednorazowa pomoc pieniężna na usamodzielnienie - uzależniona od dochodu wypłacana w zależności od okresu pobytu i rodzaju pieczy zastępczej w wysokości od 1961 zł-7839	liczba wychowanków/ liczba świadczeń	11/11	3/3	9/9	MOPR	2019 r. -53.515 zł – budżet samorządowy 2020 r. -20.817 zł – budżet samorządowy 2021 r. - 41.229 zł – budżet samorządowy
3.3.3.	Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie wychowankom placówek resocjalizacyjnych	liczba wychowanków/ liczba świadczeń	-	-	1/1	MOPR	2021 r. - 5.274,94 zł – budżet samorządowy
3.3.4.	Pomoc pieniężna na zagospodarowanie wychowankom pieczy zastępczej	liczba wychowanków/ liczba świadczeń	14/14	15/15	12/12	MOPR	2019 r. - 22.078 zł – budżet samorządowy 2020 r. - 30.480 zł – budżet samorządowy 2021 r. - 22.871 zł – budżet samorządowy
3.3.5.	Realizacja rządowego programu „Dobry Start”. świadczenie dla rodziców, opiekunów faktycznych, opiekunów prawnych, rodzin zastępczych, osób prowadzących rodzinne domy dziecka, dyrektorów placówek opiekuńczo - wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych oraz osób dorosłych uczących się	liczba wychowanków	9	8	-	MOPR	2019r. - 2.700 zł – budżet centralny 2020r. - 2.400 zł – budżet centralny
3.4. Zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych wychowankom osiedlającym się w mieście Suwałki							
3.4.1.	Pomoc mieszkaniowa poprzez skierowanie do mieszkania chronionego	liczba wychowanków, objętych pomocą mieszkaniową	5	5	6	MOPR	2019r. - 63.166 zł – budżet samorządowy 2020r. - 123.888zł - budżet samorządowy 2021 r. -37.481 zł – budżet samorządowy
3.4.2.	Współpracowano z administratorem zasobów mieszkaniowych w zakresie	liczba wychowanków,	-	-	1	TBS ZBM Suwałki	2021 r. wydatki bieżące jednostki

	uzyskania mieszkania socjalnego.	którzy uzyskali mieszkania					
3.5. Aktywizacja zawodowa wychowanków poprzez monitorowanie ich ścieżki edukacyjnej oraz współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy							
3.5.1.	Monitorowano ścieżkę edukacyjną poprzez kontakty z wychowankami, szkołami, wychowawcami, pedagogami szkolnymi, opiekunami usamodzielnienia.	liczba wychowanków kontynuujących naukę	23	28	29	MOPR	2019r. – 2021r. wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
3.5.2.	Zorganizowanie staży zawodowych odbywających się w instytucjach zewnętrznych przez okres 4 m-cy na terenie miasta. Wychowankowie odbywający staż otrzymali stypendia stażowe.	liczba wychowanków, którzy odbyli staże zawodowe	8	-	-	MOPR	2019r. - 53.470 środki EFS
3.5.3.	Pakiet ZAWÓD – organizacja kursów zawodowych: pracownik obsługi biurowej, spawanie metodą TIG, opiekun dziecięcy pow. 3 lat z modułem I pomocy przedmedycznej oraz kurs języka angielskiego. Wychowankowie otrzymali stypendia szkoleniowe.	liczba wychowanków, którzy ukończyli szkolenia zawodowe	10	-	-	MOPR	2019r. - 22.627 zł środki EFS
Kierunek 4. Profesjonalizacja kadr pracujących z rodzinami							
4.1.	W ramach samokształcenia koordynatorzy pieczy zastępczej odbyli metodą e-learningową szkolenia z zakresu różnorodnych problemów wychowawczych występujących w rodzinach zastępczych	Liczba przeszkolonych/ liczba szkoleń	7/26	-	-	MOPR,	2019r. - środki EFS - budżet samorządowy 2021 r. - wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
4.2.	W ramach samokształcenia asystenci rodzin odbyli metodą e-learningową szkolenia z zakresu różnorodnych problemów wychowawczych występujących w rodzinach		3/13	-	-		
4.3.	Procedura odebrania dziecka – asystenci rodzin		-	-	3/1		
4.4.	Praca z rodziną w celu odzyskania dziecka z pieczy zastępczej		-	-	1/1		
4.5.	Profesjonalny asystent rodziny		-	-	1/1		

4.6.	Psychologów przeszkolono w zakresie „Interwencji kryzysowej w praktyce”, „Interwencyjna pomoc psychologiczna podczas zdarzeń masowych i katastrof”	Liczba przeszkolonych pracowników	5				
4.7.	Zapewnienie superwizji pracownikom kadr pracujących z rodzinami oraz coaching grupowy mający na celu wsparcie uczestników w procesie zmiany, określeniu punktu docelowego, definiowaniu drogi dotarcia z uwzględnieniem przeszkód i sposobów radzenia sobie z nimi, wzmacnianiu kompetencji zawodowych, udzielaniu wsparcia, poszukiwaniu źródeł trudności w pracy i możliwości ich pokonywania. Skierowane do instytucji pracujących z rodziną	liczba pracowników korzystających z superwizji-coachingu	48	48	10	MOPR	2019-2021 - budżet samorządowy - środki MRiPS
4.8.	Szkolenie pogłębiające wiedzę i umiejętności w zakresie pomocy osobom uwikłanym w problem przemocy pt. „Współpraca w zespołach interdyscyplinarnych i grupach roboczych”	Liczba osób/liczba instytucji		25/13			2020 - środki MRiPS
4.9	Metodyka prawna i terapeutyczna interwencji pomocowej w sytuacji podejmowania działań wobec ofiary i sprawców przemocy w rodzinie.	liczba spotkań/szkoleń /liczba uczestników	-	-	1/25		2021 r. - 2.250 zł – budżet centralny
4.10.	„Odzyskać dziecko” – szkolenie mające na celu podniesienie kompetencji pracowników systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej	liczba spotkań-szkoleń/liczba uczestników	-	7/10	-	PO-W w partnerstwie z Fundacją Dialog oraz Fundacją Wspierania Rodzin „KORALE”	2020 r.2021 wydatki bieżące jednostki – budżet samorządowy
	Grupowy coaching dla nauczycieli		-	-	2/1		

Podejmowane inicjatywy pokazały, że nadal powinno promować się działania profilaktyczne ukierunkowane na wspieranie rodzin niewydolnych w opiece nad dziećmi. Osiągnięcie tych założeń uzależnione jest od ścisłej współpracy pomiędzy instytucjami oraz od wypracowania sprawnego i efektywnego systemu działań mających realny wpływ na poprawę sytuacji dziecka i rodziny.

Uczestnicy programu mieli możliwość skorzystania z różnego rodzaju wsparcia polegającego na poradnictwie, terapii rodzinnej, uczestnictwie w grupach wsparcia, opiece i wychowaniu w placówkach wsparcia dziennego, pomocy wolontariuszy itp. Rodziny mające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych objęte były wsparciem asystenta rodziny. Prowadzona asystentura miała na celu osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej.

Systematycznie realizowane były świadczenia finansowe na pokrycie kosztów utrzymania dzieci przebywających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz świadczenia przysługujące usamodzielnianym wychowankom podlegającym procesowi usamodzielnienia. Dzięki realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia prowadzono monitoring ścieżki edukacyjnej oraz zawodowej wychowanków.

Prowadzono kampanię promującą rodzicielstwo zastępcze, w wyniku której pozyskiwano kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej. W dalszym ciągu nie zaspokaja to potrzeb organizatora pieczy zastępczej w tym zakresie. W związku z powyższym zasadne jest kontynuowanie działań rozpowszechniających rodzinne formy opieki zastępczej i stwarzanie optymalnych warunków do rozwoju zawodowych rodzin zastępczych.

Ważnym elementem był dostęp pracowników instytucji i organizacji pomocowych do ciągłego podwyższania kwalifikacji, wiedzy i umiejętności poprzez udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach, udziału w superwizji.

Przedstawione powyżej działania należy uznać za niezbędne i wymagające dalszej kontynuacji. Koniecznym jest zagwarantowanie środków finansowych na realizację przedsięwzięć mających na celu wzmocnienie i wsparcie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Szczególny nacisk należy położyć na;

- 1) wsparcie rodziny naturalnej dziecka przed wystąpieniem sytuacji kryzysowych, których konsekwencją jest zabieranie dziecka z domu;
- 2) intensyfikowanie pracy z rodziną biologiczną po ograniczeniu władzy rodzicielskiej aby zwiększyć szanse powrotu dziecka do rodziny naturalnej;
- 3) wsparcie i rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej. W okresie realizacji programu udało się stworzyć tylko 1 zawodową rodzinę zastępczą;
- 4) pozyskiwanie kandydatów do sprawowania zawodowych rodzin zastępczych, które zabezpieczą potrzeby dzieci i stworzą im prawidłowe środowisko opiekuńczo-wychowawcze;
- 5) kontynuowanie wsparcia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej oraz ich opiekunów.

Wykaz niektórych skrótów użytych w sprawozdaniu

1. **CAS „Pryzmat”** – Centrum Aktywności Społecznej „Pryzmat” w Suwałkach
2. **KMP** – Komenda Miejska Policji w Suwałkach
3. **LO** – Liceum Ogólnokształcące nr I i nr II w Suwałkach
4. **MKRPA** – Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suwałkach
5. **ZI**- Zespół Interdyscyplinarny
6. **MOPR**- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Suwałkach
7. **NGO** – Organizacje pozarządowe oraz kościelne osoby prawne i prowadzone przez nie jednostki organizacyjne
8. **PO-W** – Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Suwałkach „Dom nr 1” i „Dom nr 2”
9. **PP-P** – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Suwałkach
10. **PSSE** – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Suwałkach
11. **PUP** – Powiatowy Urząd Pracy w Suwałkach
12. **SAS-A** – Stowarzyszenie Aktywności Społeczno-Artystycznej „Nie Po Drodze” w Suwałkach
13. **„SL SALOS”** – Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej „SL SALOS” w Suwałkach
14. **SOPD „Przystań”** – Społeczna Organizacja Przyjaciół Dzieci „Przystań” w Suwałkach
15. **SP** – Szkoła Podstawowa w Suwałkach
16. **SOK** – Suwalski Ośrodek Kultury w Suwałkach
17. **SOSW** – Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Suwałkach
18. **TPD** – Zarząd Okręgu Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Suwałkach
19. **WSSiZ UM**- Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Miasta Suwałki
20. **ZBM TBS** – Zarząd Budynków Mieszkalnych w Suwałkach
21. **ZS** – Zespół Szkół w Suwałkach
22. **ZST** – Zespół Szkół Technicznych w Suwałkach
23. **ZSTKR** – Zespół Szkół Technicznych Kształcenia Rolniczego